

۱۵۷۷۴۵۰

رویکرد آیین دادرسی کیفری به جنون

با دیباچه

دکتر حسین میرمحمدصادقی

استاد و مدیر گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی

دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی

برگه‌کش

دکتر امیرحسین یازپور

استادیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی

نویسندگان

استادان و پژوهشگران علوم جنایی

بهار ۱۳۹۷

دانشکده حقوق
گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی

نشر میزان

عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام - Iran. Laws, etc
 سرشناسه : نیازپور، امیرحسین، ۱۳۵۷ -
 عنوان و نام‌پدیدآور : رویکرد آیین دادرسی کیفری به جنون / نویسندگان
 و استادان و پژوهشگران علوم جنایی به کوشش امیرحسین نیازپور.
 مشخصات نشر : تهران: نشر میزان، ۱۳۹۷
 مشخصات ظاهری : ۲۷۲ ص.
 شابک : 978-964-511-957-5
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا.
 موضوع : جنون (حقوق) -- ایران
 موضوع : Insanity (Law) -- Iran
 موضوع : آیین دادرسی کیفری -- ایران
 شناسه افزوده : میر محمد صادقی، حسین : دیباچه
 شناسه افزوده : دانشگاه شهیدبهشتی دانشکده حقوق و علوم سیاسی
 شناسه افزوده : ویراستاران فنی: سیدپوریا موسوی -
 شناسه افزوده : غلامرضا قلی‌پور - سحر سهیل مقدم.
 شناسه افزوده : عرفانه ترکاشوند.
 رده‌بندی : ۱۳۹۶ ج ۹ ن ۳۸۸۴ / KMH
 رده‌بندی دیگری : ۳۴۵/۵۵۰۴
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۰۷۳۳۵۰

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایکس، الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز
 از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.
 لطفاً در صورت مشاهده، موارد زیر را شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

۱۱۵۸

نشر میزان

رویکرد آیین دادرسی کیفری به جنون
 نویسندگان: استادان و پژوهشگران علوم جنایی
 با دیباچه: دکتر حسین میرمحمد صادقی
 به کوشش: دکتر امیرحسین نیازپور
 چاپ اول: بهار ۱۳۹۷
 قیمت: ۲۱۰۰۰ تومان
 شمار: ۱۰۰۰ نسخه
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۱-۹۵۷-۵

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعد از چهارراه سهروردی، خ کاووسی‌فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱
 فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخرآزی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰
 واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتوح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱
 پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

فهرست مطالب

۷ دیباچه

حسین میر محمد صادقی

بخش یک - رویکرد آیین دادرسی کیفری ایران به جنون

۱۰ جنون در آیین حقوق و روان پزشکی

تهمورث بشیریه و بزرگمهر بشیریه

۲۴ مبانی رویکرد افتراقی به مجانین در نظام عدالت جنایی: از افتراقی شدن بزهکارمدار تا

۲۴ افتراقی شدن بزه دیده مدار

مصطفی پاک نیت

۳۸ تأثیر جنون مرتکب بر فرآیند رسیدگی

هادی رستمی

۷۴ جنون پس از ارتکاب جرم

جواد طهماسبی

۸۶ حقوق بیماران محکوم در فرآیند اجرای احکام کیفری؛ با نگاهی به حقوق ایران

حسنعلی مؤذن زادگان

۱۰۷ جنون در تاریخ آیین دادرسی کیفری ایران

امیرحسن نیازپور

بخش دوم - رویکرد آیین دادرسی کیفری تطبیقی به جنون

- ۱۲۴..... رویکرد حقوق کیفری آلمان نسبت به بزهکاران مجنون
فاطمه امیری
- ۱۳۵..... تأثیر جنون بر مجازات و دادرسی در حقوق اردن، لبنان، سوریه و عراق
امین حاجی وند، امید سروی ماه بانو شعبانی، مهتاب رهبر
- ۱۴۶..... جنون در حقوق کیفری افغانستان
راضیه همراهی
- ۱۶۲..... بررسی جنون متهم در نظام حقوق کیفری انگلستان
سارا جلیلووند
- ۱۷۶..... جنون در رأیند آفری در ایالات متحده آمریکا
مهدی صبوری‌پور
- ۱۹۱..... جنون در آیین دادرسی کیفری پاکستان
کیما کبریتی و نصیر قائمی
- ۲۰۰..... بررسی جنون در حقوق کیفری سوئد
انسیه حسینی و عرفانه ترکاشوند
- ۲۱۹..... جایگاه جنون در فرآیند دادرسی کیفری کشور فرانسه
عارف خلیلی پاچی و فرهاد شاهیده
- ۲۳۲..... رویکرد قانون‌گذار کیفری ایران و مصر در قبال جنون
پگاه نادری
- ۲۵۶..... منابع‌شناسی
سید پوریا موسوی

به نام دادار داد آفرین

حقوق جزا بر مفهوم مسئولیت کیفری مبتنی است. برآیند دادرسی کیفری، مجازات و اعدام و بازات نیز متوقف بر وجود مسئولیت کیفری است. از جمله موانع مسئولیت کیفری، جنون و ارتکاب جرم می باشد. جنون پس از ارتکاب جرم هم موجب توقف تعقیب و دادرسی تا زمان افاقه متهم می شود؛ بنابراین، با توجه به تأثیر مهم جنون بر تعقیب و دادرسی کیفری، چگونگی تعریف آن از اهمیت برخوردار است که طبعاً باید در علوم پزشکی و روان پزشکی در پی یافتن چنین تعریفی بود.

با توجه به پیشرفت های انجام گرفته در علم یاد شده، همراه با پیچیده تر شدن روابط اجتماعی و صنعتی شدن جوامع، کشف و پیدایش انواعی جدید از اختلافات روحی و روانی ایجاب می کند که ارتباط آنها با مفهوم جنون و تأثیرشان بر مقوله مسئولیت کیفری مورد بررسی قرار گیرد. بی تردید عوامل جنون در همه نظام های حقوقی و قوانین کیفری دنیا، از جمله در فقه اسلامی مورد توجه، و آثار آن بر مسئولیت کیفری مورد بحث و کنکاش قرار گرفته است. این تأثیر به این گونه است که رفتار ارتكابی مستوجب حد، تعزیر، قصاص یا دیه است و نیز بر اساس حق الله و حق الناس بودن مجازات، و نوع آن مثل حبس، جزای نقدی، اعدام، شلاق و نظایر آنها می تواند متفاوت باشد. این تفاوت ها از لحاظ مراحل مختلف رسیدگی هم قابل مشاهده است؛ مثل جنون در زمان ارتکاب جرم، جنون در زمان تعقیب، جنون حین محاکمه، جنون پس از قطعیت حکم و جنون در زمان اجرای مجازات.

هر کدام از این موضوعات، مباحث متنوع و جالبی را پیش می آورد که در مقاله های مختلف این مجموعه، که مقالات همایشی است که به همت گروه حقوق جزا و جرم شناسی دانشکده حقوق شهید بهشتی برگزار خواهد شد، از سوی اساتید و حقوق دانان متخصص موضوع مورد بررسی و مذاقه قرار گرفته است. بررسی تطبیقی

مباحث با اشاره به حقوق کشورهای مختلفی مثل انگلستان، سوئد، فرانسه، آلمان، لبنان، سوریه، اردن، مصر، سوئد و افغانستان، در کنار حقوق ایران، بر غنای مباحث این مجموعه افزوده است. ضمناً، چینش مقاله‌های بخش نخست، با در نظر گرفتن وضعیت جنون در هر یک از مرحله‌های کیفری و مقاله‌های بخش دوم، با لحاظ نام کشورهای مورد مطالعه بر اساس حروف الفبا بوده است.

این جانب ضمن تقدیر و تشکر از اساتید و نویسندگان محترم مقالات و به‌ویژه جناب آقای دکتر امیرحسن نیازپور (استادیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی)، سرکار خانم عرفانه ترکاشوند (دانشجوی دوره کارشناسی ارشد دانشکده حقوق)، جناب آقای غلامرضا قلی‌پور (دانشجوی دوره دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی دانشکده حقوق)، سید پوریا موسوی (دانش‌آموخته کارشناسی ارشد حقوق)، سرکار خانم سحر سیل‌مقدم (دانشجوی دوره دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی دانشکده حقوق) و جناب آقای مهدی کارچانی (دانشجوی دوره کارشناسی ارشد دانشکده حقوق)، امیدوارم که این مجریه بتواند همه علاقه‌مندان و پژوهشگران مباحث کیفری را به کار آید و گامی هرچند کوچک برای روشن‌تر شدن ابعاد گوناگون پدیده جنون و تاثیر آن بر مسئولیت کیفری، چگونگی سپردن فرآیند کیفری و رفع برخی از نقاط ابهام باشد.

حسن میر محمدصادقی

تهران - آذرماه، ۱۳۹۶